
Samme dag, samme tema. Samtale med Pierre Klossowski, et av de siste hellige monstrene som fremdeles finnes i fransk litteratur. I likhet med Maurice Blanchot og Samuel Beckett sier han ikke stort. Jeg har til og med en følelse av at han ikke har sagt noe som helst, eller nesten, på syv-åtte år. Følgelig må man høre på ham. Høre på indignasjonen. Det er ikke noen «aktivist» som snakker, men den geniale forfatteren av «Baphomet», «Diana i badet» og «Sade, min neste»: «Reagere på denne censurhistorien? Synes De det? Er det virkelig bryet verdt? Kommer ikke det til å gi ... rett? Jeg vil ikke gi inntrykk av å propagandere for homseblader, skjønner De. Jeg har nemlig aldri bedrevet propaganda. Jeg har aldri forsøkt å lage noen hyldesttale over ... De vet jo godt at da jeg skrev «Den onde sirkel» og «Den skurkaktige filosof», var det aldeles ikke snakk om å lage noen hyldesttale over noen som helst. Men, jaja, jo, det er viktig, det er jo viktig. En verdslig stat kan ikke gå frem på denne måten. Den kan ikke gripe inn i folks tanker og forestillinger. I så måte er jeg fullstendig romersk: Folks indre har med teologien å gjøre, utelukkende med teologien. Alt for 15 år siden, på Marcellins tid, da de fant ut at de ikke hadde noen nøyaktige lover som forbød pornografisk litteratur, sa jeg at det bare

Er de intellektuelle skyldige?» spurte Sartre praktisk talt i sin berømte «Forsvarstale». Og isåfall: Hvilken forbrytelse har de gjort seg skyldige i? Idag er det gått 15 år siden dengang. Det finnes ikke noen forbrytelse mer. Ikke noen virkelig prosess. De intellektuelle er hverken forhatt eller baktalt, og egentlig blir de heller ikke hudflettet slik som på Dreyfus-

Det mest åpenbare tegnet på de intellektuelles krise er selvfølgelig den enestående opptattheten verden samtidig vier de berømmelige «nye stjernene» innen forretningsverdenen, populærmusikken og showbiz. Det er sympatiske mennesker det dreier seg om. Karismatiske som bare pokker. Det er mennesker som av og til har gjort mere som tjener vår tid til ære enn manganen grinete klerk. Men var det likevel nødvendig å gjøre dem til herretenkere? Var det nødvendig å innrømme dem denne posisjonen som en ny form for skriftefedre – en posisjon de forøvrig aldri har gjort noe krav på? Og føles det ikke litt absurd å se at i Voltaires og Zolas Frankrike blir Foucault nå erstattet av Line Renaud, mens Tapie vil gi livet en mening – for ikke å snakke om det generøse, men altfor troskyldige initiativet med Coluches «Hjertestauranter», som altså fremstilles som prototypen på ethvert fremtidig engasjement?

To holdninger er – og var – mulige i denne situasjonen. Den ene er emagogisk og går ut på å applaude-